

SKATTAPOLITIKKUR

Marita Rasmussen:

Útlendsk vinna hevur fyrimun

Stjórin í Vinnuhúsinum heldur tað vera alneyðugt við eini skattaumskipan, soleiðis at tað skattliga ikki er ein fyrimunir hjá fólki heldur at arbeiða uttanlands enn í Føroyum. Verandi skipan veitir stuðul til útlenskar arbeiðsgevarar, og samstundis missa vit førleikarnar her heima, sigur hon.

Ingolf S. Olsen

Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum, er ikki í iva um, hvat við tíðini fer at henda, um onki verður gjørt við verandi skattastøðu, har nú 1500 føroyingar, sum arbeiða uttanlands, lítið og onki rinda í skatti í Føroyum.

– Tað er reinur logikkur, at annaðhvørt mugu vit skerja almennu tænastrarnar munandi, ella mugu tey, sum frammanundan rinda skatt her, gjalda uppafur meira, slær hon fast.

– Tey flestu av okkum vilja jú hava eitt vælferðarsamfelag, sum tað vit nú hava – ella kanska eitt við enn betri tænastrum – og samstundis vita øll, at tað er dýrt at reka tað, tí við einum vælferðarsamfelag fylgir ein dýrur almennur sektorur. Fortreytin fyri øllum hesum er, at vit mugu arbeiða nógv og rinda lutfalsliga nógv í skatti fyri yvirhøvur at kunna fígga vælferðarsamfelagið. Og her er tað so, at trupulleikin uppstendur, tá ein so stórir partur av arbeiðsstyrkini, sum talan er um hjá okkum, ikki rindar skatt her, sigur Marita Rasmussen.

Góðir førleikar

Eitt eru yvirskipaðu samfelagsavleiðingarnar av eini skipan, ið skeiklar skatta-inntøkurnar her á landi, annað er atlitid til vinnuna, hvørs sæk hon sum stjóri í arbeiðsgevarasamtakinum Vinnuhúsinum er sett til at tala.

– Vit eru fult út kappingarfør við grannalondini, tá tað kemur til førleikar – tí eru føroyingar so nógv eftirspurdir aðra staðir – og vit eru í flestu førum eisini kappingarfør, tá tað kemur til minimumslønirnar á arbeiðsmarknaðinum. Men alt hetta verður kollrent av eini skattaskipan, sum ikki er kappingarfør. Og úrslitið er, at vit eksportera okkara arbeiðsmegi. Samstundis



Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum: – At so nógvir føroyingar ikki rinda skatt her hevur aðrar keðiligar avleiðingar enn tær, ið eru sjónligar í krónum og oyrum. Vit hava fingið eitt samfelag, har okkara ikøst til samfelagið eru ymisk og eisini koma okkum ymiskt til góða. Ein slík støða elvir til øvund, og tað er jú syrgiligt, sigur hon

forðar okkara egna lóggáva okkum at taka útlenska arbeiðsmegi uttanfyri norðurlondini inn í staðin fyri.

– Í lýtuni er tað serliga trotið á hondverkarum, ið er trupulleikin. Ein stórir partur av teimum arbeiðir uttanlands, og avleiðingin er, at vit mangla hesar førleikarnar, tá teir skulu brúkast til verkætlanir er heima. Við tíðini er sjálvsagt vandi fyri, at hesir førleikar hvørva heilt, staðfestir Marita Rasmussen og leggur afturat:

– Tað kann vera, at vit fara

at hava tað trupult við at kappast við norsku lönirnar, men fyrsta fortreytin fyri yvirhøvur at royna at kappast er, at okkara skattaskipan er kappingarfør.

Lágur norskur skattur

Tað er serliga Noreg, ið elvir til høvuðbrýggj hjá føroysku hondverkaravinnuni, tí tað er haðar, hondverkarar í hópatali leita sær.

– Tað er eisini væl skiljandi, tí teir rinda millum fimm og tíggu prosent minni í skatti har. Tað ber helst eisini til at fáa eitt sindur meira í tímaløn

har – og tað eru heldur ongi argument fyri, at føroyska lønin neyðturviliga skal vera eins høg og í Noregi – men tann munurin er als ikki so stórir, sum nógv halda. At føroyingar, sum arbeiða í Noregi, tjena so nógv, sum teir gera, er fyrst og fremst tí teir arbeiða so øgiliga nógv tamar, meðan teir eru har yviri, og tí væl meira er eftir, tá skatturin er goldin, sigur stjórin í Vinnuhúsinum.

Marita Rasmussen leggur dent á, at hon ikki ætlar at seta forðingar fyri at føroyingar leita sær út um land-

oddarnar at arbeiða.

– Tað er vælsignað, at vit eiga so gott fólk, at tey kunna fáa arbeiði, har tað skal vera. Tað er bara gott fyri allar partar, at vit hava eina mobila arbeiðsstyrki, og tí mugu vit eisini hava skattaavtalur við hini londini. Men vit mugu ansa eftir, at tá so nógv fólk fara uttanlands at arbeiða, at okkara egna samfelag er kappingarført um arbeiðsmegin. Eisini stuðlar føroyska skattalóg-gávan beinleiðis útlenskum arbeiðsgevarum, tí hon eggjar føroyingum at fara

uttanlands at arbeiða heldur enn her. Eisini er ferðingin millum Føroyar og arbeiðsplássið gjørd skattafrí við eini broyting í skattalógini í fjør, og skundar hetta sjálvsagt eisini undir útferðarhugin, staðfestir stjórin í Vinnuhúsinum.

Bara ein nýskipan kann venda gongdini, heldur hon.

– Vit mugu fáa eina kappingarføra skattastøðu, og so mugu vit lata dyrnar upp fyri útlenskari arbeiðsmegi her heima, sigur Marita Rasmussen.